

ten eier disse Havne, fordi dette særegne Forhold endnu ikke er blevet Gjenstand for nærmere Lovgivningsbehandling, medens de almindelige kommunale Forhold siden 1837 ere blevne Lovordnede. I en tidligere Periode søvede Cancelliet i almindelige kommunale Anliggender, naar det fandt det nødvendigt, den selsomme, noget ubestemt, men visseelig meget vidstrakte Myndighed, som Indenrigsministeren endnu øver i disse Havneanliggender, men derfor sagde man ikke, at det var Statssager, eller at Staten eiede alle Communal-Eiendomme. Med andre Ord, Forholdet er dette: der er en Green af de væsentlig kommunale Forhold, som endnu ikke er bleven Gjenstand for nogen legislativ Ordning, altsaa er det en Følge af den tidligere Rets Tilstand, at paa det Omraade har Administrationen endnu den ubestemte men vidtomfattende Myndighed, som almindelig kommunal Lovgivning ellers gaaser ud paa at begrænse og nærmere fastsætte. Altsaa er det Lovgivningsmagtens Opgave at træffe indenfor fornøftige og rimelige Grændser en Begrænsning af den Myndighed, som Indenrigsministeren fra gammel Tid har beholdt overfor Havnene. Dette er det eneste holdbare Udgangspunkt; det gaaser ikke an her paa dette ene Punkt at ville vedkjende sig Anstuelser, som ere grundforskjellige fra dem, man vil haandhave paa alle andre Omraader. Paa andre Omraader gaaser man ud paa at hævde, at der gives Repræsentationens Myndighed til ogsaa at øve en medbestemmende Indflydelse. Vi vide heelt vel, at det kan tænkes, at der kan gives en Minister, som paa en given Tid kan bestyre Havnen bedre, end det skeer, naar han skal være bunden til den kommunale Repræsentations Medvirkning; vi vide heelt vel, at der paa en given Tid kunde være en Minister, som kunde skrive en Lov bedre, end naar han skal være bunden til Repræsentationens Medvirkning, men fordi det kan skee til enkelte Tider, er der ikke nogen som helst Sikkerhed for, at det bestandig kan skee, ja ikke engang for, at det nogensinde vilde

skee, og dertil kommer, at selv om den Lov, Ministeren kunde skrive alene eller den Bestemmelse, Ministeren ene kunde træffe med Hensyn til kommunale Forhold, i og for sig var den bedste, er det ikke sagt, at de bleve saaledes opfattede, og Opfattelsen af Lovene og Bestyrrelsens Forholdsregler er i mange Stykker og mange Forhold en ligesaa vigtig, i alt Fald en saa væsentlig og nødvendig Factor i Livet, at det ikke gaaser an blot at spørge, om Ordningen ikke i og for sig ligesaagodt kunde træffes ved Enkeltmand. Det kan altsaa ikke miskjendes at det er Lovgivningsmagtens Opgave — om det skal skee idag eller imorgen, er en anden Sag — at begrænse og indskrænke denne nedarvede, hos Indenrigsministeren beroende Myndighed til at bestyre Havnene. Naar man saa spørger, hvorfra skal denne repræsentative Medvirkning komme, hvorigjennem Ministerens administrative Magt maa begrænses, saa er der kun to Veie, og dem maa man komme til at slaae ind paa, lidt tidligere eller lidt senere. Den ene Vei er Lovgivningsveien. Denne vil utvivlsomt komme til at gjøre sig gjældende for dette Forhold som for saa mange andre. Den hidtil gjældende ubegrænsede Myndighed for Ministeren til at fastsætte Havnetaxterne vil lidt tidligere eller lidt senere — jeg har ingen Hast — blive indbragen under Lovgivningsmagten, ikke saaledes, at hver enkelt Havnetaxt vil blive fastsat ved Lov, men saaledes, at der bliver fastsat et vist Maximum for, hvad der kan fastsættes som Havnetaxt, og der vil maaskee ogsaa blive givet nærmere Regler for, hvad det er for Ydelser, der kan blive Spørgsmaal om, og hvem de kunne afkræves. Men dernæst troer jeg, at Lovgivningsmagten vil gjøre sin Indflydelse gjældende med Hensyn til saadanne Forhold, som berøre mere end en enkelt Commune. Jeg seer ikke rettere, end at her er Spørgsmaal, vigtige nok til at lægge Beslag paa Lovgivningsmagtens Virksomhed. Vi have, som det høie Thing vil erindre, jo vedtaget en Lov, der maatte afgjøre Grændsen ved Ude-